

De Toa's en de mythe van Mata Nui

Wel eens bedacht hoe de wereld eruitziet als we in elk elektrisch apparaat vanzelfsprekend een chipje met TCP-IP en antenne inbouwen, als we in elke auto een homeserver met WiFi-relay stoppen en op de verpakking van elk goed een RF-ID chip laten bedrukken? De miniaturisering zet zich in ijtempo voort en de kosten dalen. Een miniservertje ter grootte van een knoop zakt al tot een paar euro, een printed RF-ID chip tot vijftig cent. De auto wordt je tweede huis. Je flexplek transformeert tot je concubine. Cola-automaten op perrons, babymelkflessen op temperatuur, waterpeilers, luchtsniffers, printer-cassettes, oliefilters, rookmelders, medicijnendoosjes, kinderpasjes, enkelbandjes, cocktailmixers, wasmachines die de kleren herkennen, recepten die je vertellen wat je nog in huis moet halen. Niks nieuws.

Het is jaren geleden allemaal begonnen met mijn spoortrein. Als rechtgeaarde vader hield ik van rails en trails, en al ruim tien jaar geleden waren er miniatuurlocomotiefjes ter grootte van een havanna die al een chipje hadden om 256 treinen op één vierkante meter spoor te laten rijden. Het assortiment werd uitgebreid met wissels, seinen, ontkoppelaars, rookgeneratoren en wagonverlichting. De zolder werd ingepakt in verhuisdozen met daar overheen spaanplaten, niveaunderschillen, lijm en gekleurd strooisel. Met enige coördinatie en instructie richting familie kon elke verjaardag en feestelijkheid worden misbruikt om weer een reeds gekocht onderdeelje vergoed te krijgen. Een nieuwe wereld was geboren. In mijn antiquiteit dacht ik nog dat ik elke kruising en seinpaal apart moest bedraden en via relais schakelen. Nee dus. Een dikke moederdraad en alles was bus-bestuurd. Het panoramarijtuig had zelfs een ingebouwde *wireless slowscan camera*.

Mijn digitale spoortrein anno 1983. Bestuurd vanuit de Atari. Net als de Fischer Technik zich liet aansturen vanuit mijn Commodore en mijn Sinclair de kerstboom liet knippen. Mijn zolder als innovatiecentrum waar zo te merken de vooranger van de LON zich evolueerde en de vader van de domotica is geboren. Het lijkt wel alsof de innovatie in speelgoed voorloopt op die in de industrie. Sinterklaas heeft ondanks dementie toch telkens goed in de gaten waar de behoefte ligt, en van Tamagotchi tot Aibo blijkt het speeltuig meer te presteren dan een gemiddeld mobieltje. Toys leven met de bezitters mee, onderhouden contact met de gebruikers en communiceren over behoeften. Nou, kom daar maar eens om met een N-game die. Amper een maand op de markt of de spellen

zijn gekraakt. Geen wonder, als je alleen betaalt zonder iets terug te krijgen, als je een game op het ene toestel wel en op het andere niet kan spelen, dan zet je wel een kraak. Vergeten wordt dat whizzkids hun tijd vooruit zijn. Daar gaat wat aan veranderen.

Uit goede bron heb ik vernomen dat er dit jaar met kerst Bionicle-pakketten worden uitgedeeld. Voor elke medewerker een Kohrak, Nuhvok, Pahrak, Gahlok, Lehvok of Tahnok. Enerzijds omdat Technic als lesmateriaal volledig fiscaal kan worden verrekend. Anderzijds omdat alle mannen levenslang kind blijven en ze ook met Lego moeten meegroeien. Want steentjes stapelen en blokjes bouwen is er niet meer bij. De constructies overstijgen nu het hogere megatronicaniveau en vullen af en toe een warehouse. De Toa's en de alter ego's Nuva zijn gebaseerd op de vijf elementen, aarde, lucht, water, vuur, en ziel. Het sexte zintuig is gecensureerd, maar

Als je een game op het ene toestel wel en op het andere niet kan spelen, dan zet je wel een kraak

aan emancipatie is wel gedacht. Speelgoedmakers creëren zowel mannelijke contouren als vrouwelijke vormen. Niet alleen de toys 4 boys maar ook de pearls for girls. Hele nieuwe werelden worden gebouwd waar *remakes* van de dino's het succesnummer blijven. Groot, gevaarlijk en gefladder is toch speeltuig nummer 1. Zelfs de handinterface voor de kopbeweging is RSI-vrij. Hoe kan het ook anders met een elastiekje als veerkracht. Simpel, standaard en stabiel. Met de Fusion van Sub, Fire, Ice en City in alle bedrijven levert 2004 een nieuwe generatie ontwikkelaars die de *Nieuwe Elan Periode* zullen inluiden. In deze NEP-tijd hebben we alle gelegenheid om weer eens te wennen aan het idee dat techniek menselijk moet zijn, dat je er vat op wilt hebben, dat je het naar eigen wens en doel kunt modelleren. Maar ook dat je weer terug moet naar de bron van ons bestaan, de basale elementen van waaruit klanten leven, denken, voelen, vragen, kopen. Kijk dus straks nieuwsgierig in je kerstpakket om te controleren of je baas ook snapt waar het in de wereld om draait. Werken is voor mensen wat spelen is voor kinderen. CU nuva in 2004!

Jacob van Kokswijk is communicatiedeskundige en parttime ICT-consultant bij Cap Gemini Ernst & Young.